

Nejlépe loni třídili ve Zlaté Olešnici, Vernéřovicích a Hronově

6.6.2024 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

O hrdý titul Čistá obec soupeří v Královéhradeckém kraji každoročně všechna sídla, která jsou zapojená do systému zpětného odběru a využití obalových odpadů. Nemusí se přihlašovat, účastníky jsou automaticky. Soutěž vyhlašuje a vyhodnocuje Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a.s., ve spolupráci s Královéhradeckým krajem. „K vyhodnocení nejlépe třídících obcí dnes přistupujeme už po osmnácté, soutěž je tedy vlastně plnoletá. A během let svého trvání nám ukazuje, jak se přístup občanů k třídění odpadů v průběhu doby zlepšuje,“ říká náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje pro životní prostředí, zemědělství a vodohospodářství Pavel Bělobrádek. „Stále tvrdím a opakuji, že nejlepší je vzniku odpadů předcházet. Je ale příjemné vidět, že odpad, který přece jenom jako společnost vyprodukujeme, umíme stále efektivněji třídit a následně zužitkovat. A že třídění je dnes v drtivé většině domácností už samozřejmé.“

Třídění odpadů se už dostalo Čechům takřkajíc pod kůži a stalo se skutečně přirozenou součástí jejich života. Systém EKO-KOM využívá stále více obcí, aktuálně se jejich množství v ČR blíží 6 200. V nich žije 99 % celé české populace. *„V loňském roce došlo po letech ke snížení množství vzniklého obalového odpadu, kterého v celé zemi bylo přes milion a čtvrt tun. Díky Systému se podařilo zrecyklovat nebo energeticky využít milion osmdesát čtyři tisíc tun. Pomáhá tomu dnes už více než 920 tisíc barevných nádob na tříděný odpad, které občané mohou využívat,“* uvedl regionální manažer společnosti EKO-KOM Jiří Zálíš. Zlepšování pomáhá důsledná propagace a popularizace třídění odpadů, a to nejen třeba právě prostřednictvím soutěže Čistá obec. V Královéhradeckém kraji se s tímto tématem oslovuje už nejmladší generace, a to například prostřednictvím kreativní soutěže Třídíme s želvou Bellou. Odborné otázky pak řeší přímo v krajském městě červnová celorepubliková konference Odpady a obce. Letos se uskuteční už její pětadvacátý ročník.

ČISTÁ OBEC

Výsledky se hodnotí ve třech kategoriích podle počtu obyvatel, a to v kategorii do tří set obyvatel, v kategorii do dvou tisíc a kategorii nad dva tisíce obyvatel. Cenu si odnášejí tři nejlepší z každé kategorie. Vedle nich se v každé velikostní kategorii oceňuje také Skokan roku, tedy obec, jejíž obyvatelé se meziročně v třídění odpadů nejvíc zlepšili. A jaké jsou výsledky za rok 2023?

KATEGORIE DO 300 OBYVATEL

Budeme-li se chtít vydat za bronzovým z této kategorie, musíme se vydat směrem Hradec Králové, odtud do vesnice Osice, vedle které leží obec Osičky. Půl druhá stovka jejích obyvatel loni třídila tak, že to obci vyneslo třetí místo v soutěži Čistá obec. Těsně pod nejvyšším stupínkem skončil tentokrát pravidelný účastník vyhlašování nejlepších, obec Sedloňov z Orlických hor. I za vítězem kategorie je potřeba se vydat směrem na hory, a to konkrétně na Trutnovsko. Z prvního místa se totiž mohou radovat dvě stovky obyvatel Zlaté Olešnice. „Občany jsme u nás naučili třídit už před lety, kdy jsme rozdali do každé domácnosti tašky na separovaný odpad a motivovali jsme je k třídění tím, že díky tomu budeme mít méně komunálního odpadu a ušetříme peníze na místním poplatku,“ vysvětluje starostka Zlaté Olešnice Eva Kmiečová. „Postupně jsme celý koncept doladovali a teď jsme změnili zásadní věc, zavedli jsme od začátku loňského roku systém door to door. Spolu s tím jsme zachovali i sběrná místa, jen místo pěti máme čtyři. Setkalo se to s velkým efektem. Dělal jsem si před tím průzkum v ostatních obcích, kde door to door systém zavedli, tam mi říkali, že mají třiceti až

padesátiprocentní nárůst vytrídění jednotlivých komodit.“ Skokanem roku je v kategorii do tří set obyvatel obec Litoboř.

KATEGORIE DO 2 000 OBYVATEL

Prostřední kategorie zahrnuje obce, které mají mezi třemi sty a dvěma tisíci obyvateli. Stejně jako mezi nejmenšími sídly, i tady najdeme bronzového finalistu na Královéhradecku. Jedná se o obec Jílovice. Ještě o něco lépe loni třídili v Třebihošti, obci o 450 obyvatelích, která leží nedaleko Dvora Králové nad Labem. Ovšem králem kategorie se tentokrát staly Vernéřovice. Tři stovky obyvatel obce rozkládající se na Broumovsku nedaleko hranice s Polskem už s úspěchy v soutěži Čistá obec zkušenosti má, vítězství tady slavili před třemi lety. Skokanem roku v kategorii středních obcí se tentokrát stala obec Neděliště známá především milovníkům historie a událostí kolem bitvy na Chlumu.

KATEGORIE NAD 2 000 OBYVATEL

V loňském ročníku se mohly radovat z vítězství čtyři tisíce obyvatel Hostinného, tentokrát ale město našlo ve své kategorii hned dva přemožitele. Musí se tak spokojit až s bronzovou příčkou. Svou druhou pozici z loňského roku si udrželo Vrchlabí, nikdo ale tentokrát neměl na šest tisíc obyvatel malebného Jiráskova města Hronova. Rodiště slavného spisovatele to s odpady umí. Nejenže město už má ve vitrině Odpadového Oskara za opakovanou nejmenší produkci směsného odpadu ze všech velkých měst kraje, třeba v roce 2022 si zástupci Hronova přišli na vyhlášení Čisté obce pro druhé místo. A to nebyl zdaleka jediný úspěch v tomto klání. „Už když jsme před šesti lety přišli na úřad, systém nakládání s odpady byl jednou z prvních věcí, které jsme změnili,“ popsal starosta Hronova Petr Koleta. „Nebyl v tom žádný systém, teď je to jasně dané, svoz jednou za čtrnáct dnů, navíc lidé dostali zdarma jednu popelnici od města na svoz plastů, všechny nádoby máme očipované. Zlepšil se i přístup sběrného dvora, ale hlavně jde o občany a o to, že oni se zlepšili.“ Podle starosty Kolety je zlepšování občanů v třídění odpadů důležité i pro plnění stále přísnějších podmínek legislativy. „Občany na to upozorňujeme. Čím méně se bude třídít, tím víc je to bude stát. Podmínky jsou každý rok přísnější,“ dodává starosta.

Radost letos mají také v Nechanicích, město z královéhradeckého okresu se v kategorii nad dva tisíce obyvatel stalo Skokanem roku.

SÍŇ VÍTĚZŮ

Obce, které jsou dlouhodobě v třídění odpadů úspěšné, jsou zařazeny do Síně vítězů. Tam organizátoři soutěže Čistá obec umísťují ty, které se dva roky po sobě dostaly na první, druhé nebo třetí místo. Dva roky pak nejsou tyto úspěšní účastníci zařazeni do hodnocení, aby se na pomyslnou „bednu“ mohly dostat i další obce. Letos se Síně slávy týká jen kategorie měst nad dva tisíce obyvatel, kde se to povedlo Hostinnému a Vrchlabí.

KOLEKTIVNÍ SYSTÉMY ELEKTROWIN A ASEKOL

Už tradičně je vyhlášení vítězů Čisté obce spojené s oceňováním těch nejlepších také v rámci kolektivních systémů ELEKTROWIN a ASEKOL. V případě ELEKTROWINU jde o zpětný odběr velkých a malých elektrozařízení, zařízení pro tepelnou výměnu a malé telekomunikační či IT přístroje. ASEKOL se pak zabývá sběrem drobného elektrického odpadu, spotřební elektroniky, hraček a lékařských přístrojů.

V rámci kolektivního systému ELEKTROWIN se v každé z kategorií vyhlašovala vítězná obec, ve které došlo k nejvyššímu procentuálnímu meziročnímu nárůstu sběru vysloužilých spotřebičů.

Kategorii do dvou tisíc obyvatel vyhrála obec Vysokov, kategorii od dvou do pěti tisíc obyvatel pak město Nechanice. V největší velikostní kategorii nad pět tisíc obyvatel se meziročně nejvíce zlepšila Dobruška.

U ASEKOLU na to jdou trošku jinak a vítěze v jednotlivých kategoriích určují podle množství kilogramů odevzdaného elektroodpadu v přepočtu na jednoho obyvatele. V kategorii do dvou tisíc obyvatel tak nejvíce kilogramů odevzdali obyvatelé obce Hejtmánkovice. Prostřední kategorii určenou pro sídla mezi dvěma a pěti tisíci obyvateli opanovalo město Sobotka, mezi největšími sídly nad pět tisíc obyvatel pak prvenství patří městu Vrchlabí. ASEKOL uděluje ještě speciální cenu za nejvyšší výtěžnost svých červených kontejnerů. Tyto nádoby pro zpětný odběr elektrických zařízení v loňském roce nejvíce využívali obyvatelé městyse Nový Hrádek.

Více informací nejen o soutěži, ale i o dalších projektech, je možné najít na internetových stránkách www.cistykraj.cz.

VÝSLEDKY SOUTĚŽE ČISTÁ OBEC 2023

Kategorie do 300 obyvatel

1. místo Obec Zlatá Olešnice
2. místo Obec Sedloňov
3. místo Obec Osičky

Skokan roku: Obec Litoboř

Kategorie od 301 do 2 000 obyvatel

1. místo Obec Vernéřovice
2. místo Obec Třebihošť
3. místo Obec Jílovice

Skokan roku: Obec Neděliště

Kategorie nad 2 000 obyvatel

1. místo Město Hronov
2. místo Město Vrchlabí
3. místo Město Hostinné

Skokan roku: Město Nechanice

Síň slávy

Město Hostinné

Město Vrchlabí

Cena Královéhradeckého kraje a kolektivního systém ELEKTROWIN

do 2 000 obyvatel Obec Vysokov

od 2 000 do 5 000 obyvatel Město Nechanice

nad 5 000 obyvatel Město Dobruška

Cena Královéhradeckého kraje a kolektivního systém ASEKOL

do 2 000 obyvatel Obec Hejtmánkovice

2 000 - 5 000 obyvatel Město Sobotka

nad 5 000 obyvatel Město Vrchlabí

Speciální cena KS ASEKOL Městys Nový Hrádek

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/nejlepe-loni-tridili-ve-zlate-olesnici-vernerovicich-a-hronove-404058>